

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4437/2021
12.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Маријана Тонић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Владимир Јорданов, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 183/20 од 18.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 12.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 183/20 од 18.11.2020. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неосновани.

Образложење

Пресудом Основног суда у Петровцу на Млави П 87/19 од 04.10.2019. године, ставом првим изреке, утврђено је да има правне важности уговора о поклону непокретности закључен између пок. ВВ као као поклонопримца са једне стране и туженог ББ као поклонодавца са друге стране, у поступку спровођења комасације пред Комисијом за спорвођење комасације СО Петровац, на записнику о утврђивању фактичког стања бр. 461-18/887 од 01.12.1986. године, по ком уговору је тужени као поклонодавац поконио у својину и државину поклонопримцу, сада пок. ВВ своју 1/3 од непокретности ближе наведених у том ставу изреке, тако да је на основу тог уговора о поклону непокретности сада пок. ВВ постала власник на 2/3 ових парцела, а која је као своје 2/3 ових парцела као прималац издржавања пренела у својину и државину својој ћерки тужилји АА као даваоцу издржавања, по уговору о доживотном издржавању закљученим пред Општинским судом у Петровцу 26.01.1996. године ЗР.бр 53/96, што је тужени дужан да призна и дозволи тужилји да се може на основу ове пресуде укњижити као власник код СКН у Петровцу. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилји на име трошкова парничног поступка исплати износ од 182.700,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Одлучујући о жалби туженог, Апелациони суд у Крагујевцу је након одржане расправе донео пресуду Гж 183/20 од 18.11.2020. године којом је ставом првим изреке, укинуо наведену првостепену пресуду и пресудио тако што је утврдио да има правне

важности уговор о поклону непокретности закључен између пок. ВВ из ..., као поклонопримца са једне стране, и туженог ББ из ..., као поклонодавца са друге стране, у поступку спровођења комасације пред Комисијом за спровођење комасације СО Петровац, а по записнику о утврђивању фактичког стања бр. 461-18/887 од 01.12.1986. године, а по ком уговору је тужени као поклонодавац поклонио у својину и државину поклонопримцу, сада пок. ВВ, своју 1/3 од парцела кп.бр. ..број зграде 1-породична стамбена зграда, земљиште под зградом-објектом у површини 46м², број зграде 2 помоћна зграда-земљиште под зградом-објектом у површини 65м², број зграде 3 помоћна зграда-земљиште под зградом-објектом у површини 24м², број зграде 4, земљиште под зградом-објектом у површини 19м², број зграде 5 помоћна зграда земљиште под зградом-објектом у површини 13м², број зграде 6 зграда пољопривреде земљиште под зградом-објектом у површини 41м², земљиште уз зграду-обејакат у површини од 5,00 ари, воћњак 1. класе у површини од 35м², кп.бр. .. њива 1. класе у површини од 10,44 ара, кп.бр. .. њива прве класе у површини од 8,83 ара, кп.бр. .. воћњак 1. класе у површини од 15,46 ари, а које парцеле су уписане у лист непокретности бр. .. КО ... и кп.бр. .. број зграде 1 породична стамбена зграда земљиште под зградом-објектом у површини од 71м², број зграде 2 породична стамбена зграда земљиште под зградом-објектом у површини од 65м², земљиште уз зграду-обејакат у површини од 5,00 ари, воћњак 1. класе у површини од 39,57 ара, која парцела има укупну површину од 45,93 ара уписана у лист непокретности .. КО ..., тако да је на основу тог уговора о поклону непокретности сад пок. ВВ постала власник на 2/3 ових парцела, а која је као своје 2/3 од ових парцела као прималац издржавања пренела у својину и државину својој ћерки тужиљи АА као даваоцу издржавања, по уговору о доживотном издржавању закљученим пред Општинским судом у Петровцу 26.01.1996. године ЗР.бр 53/96, што је тужени дужан да призна и дозволи тужиљи да се може на основу ове пресуде укњижити као власник код СКН у Петровцу. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 192.100,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Против наведене другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 398. став 2. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је благовремено поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 3. и члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити су учињене битне повреде одредаба парничног поступка на које је ревизија указала, пошто је другостепени суд у разлозима своје одлуке изнео јасну оцену садржине поновљено изведених доказа, на којој је засновао закључак о постојању правно релевантних чињеница.

Према утврђеном чињеничном стању, оставинским решењем О бр. 369/86 од 13.10.1986. године, за законске наследнике иза смрти пок. ГГ оглашени су његова

супруга ВВ на уделу 1/3, ћерка АА на уделу од 1/3 и унук ББ на уделу 1/3, а на парцелама .., .., .. и .., све КО На записнику Комисије за спровођење комасације бр. 461-18/887 од 01.12.1986.године, сачињеном у поступку утврђивање фактичког стања, стоји куцани текст : “Ми, АА и ББ, наше делове парцела по пл. бр. .. и .. дајемо у својину ВВ. Ја ДД своју парцелу пл. .. дајем у својину ВВ“, и потписи ВВ, АА и туженог ББ. Из исказа сведока који су спроводили поступак комасације утврђено је да је у поступку омогућен и вршен пренос права својине између лица која су учествовала у поступку комасације. Предметним парцелама је ВВ накнадно располагала закључењем уговора о доживотном издржавању од 26.01.1996. године. Уговор о доживотном издржавању је закључен између ВВ као примаоца издржавања и АА (овде тужиле) као даваоца издржавања. Тужени је водио парницу против АА и правноснажном пресудом Основног суда у Петровцу на Млави П бр. 15/17 је одбијен његов тужбени захтев да се утврди да је ништав наведени уговор о доживотном издржавању, као и захтев да се исти уговор раскине.

Овако утврђено чињенично стање резултат је оцене доказа изведених од стране другостепеног суда, који је поступио у складу са одредбама члана 383. став 3. и 4. ЗПП и по својим овлашћењима укинуо првостепену пресуду и одлучио о захтевима, применом члана 387. став 1. тач. 6. истог закона. Другостепени суд је најпре оценио да тужилца има правни интерес за подношење тужбе за утврђење да уговор о поклону непокретности производи правно дејство у ситуацији оспоравања од стране туженог, па је оценио да правну важност ужива уговор о располагању непокретности непокретности закључен на записнику пред Комисијом за комасацију, којим је тужени своје уделе на непокретностима у комасационом подручју поклонио својој баби, сад пок. ВВ. Тужени је потписао службени записник да он своје делове парцела по поседовном листу број .. и .. даје у својину сада пок. ВВ. Пред Комисијом за комасацију СО Петровац се утврђивало фактичко стање поседа за учеснике комасације, и у складу са чл. 106 тада важећег Закона о пољопривредном земљишту (Сл. Гласник РС бр. 7/86) сачињен је пројекат комасације, на сва решења Комисије за комасацију било је могуће изјавити жалбу другостепеном органу, што тужени није учинио. Наведени уговор о поклону је реализован и на основу тог уговора пок. ВВ је ступила у државину непокретности, стекла право својине и истим је могла да пуновласно располаже уговором о доживотном издржавању.

По налажењу Врховног касационог суда ревизија туженог није основана.

Ревизијским наводима којима тужени оспорава правилност правног становишта другостепеног суда о постојању правног интереса тужилце за подношење предметне тужбе, не доводећи у сумњу правилност утврђења свих битних чињеница, по оцени овог суда не доводи се у питање законитост побијане пресуде. Наиме, тужилца је поднела тужбу за утврђење пуноважности уговора о поклону непокретности, која је као противтужба поднета у парници у којој је овде тужени, као тужилац тражио утврђење ништавости уговора о доживотном издржавању од 26.01.1996. године. Тужба за утврђење (декларативна тужба), може да се поднесе ако тужилац има правни интерес да суд утврди постојање, односно непостојање неког спорног права или правног односа, пре доспелости захтева за чинидбу из истог односа или истинитост односно неистинитост неке исправе, или ако тужилац има неки други правни интерес (члан 194. став 2. ЗПП). То значи да такав интерес постоји када се правни положај тужиоца показује као неизвесан у односу према туженом, а отклањање ове неизвесности оправданом. Супротно ревизијским наводима, тужилца је предметну

тужбу (противтужбу у претходно покренутој парници) поднела са евиденто постојећим правним интересом да се утврди пуноважност располагања учињеног у корист пок. ВВ, које претходи закључењу уговора о доживотном издржавању 26.01.1996. године, а који за предмет располагања има непокретности које су биле предмет и уговора о поклону. Правног интереса да оконча засновани спор по својој оправдано поднетој тужби, тужила није лишена тиме што је тужени изгубио спор вођен ради утврђења ништавости односно раскида уговора о доживотном издржавању.

Такође, супротно наводима ревизије, правилно је другостепени суд закључио да се потписана изјава туженог на записнику пред Комисијом за комасацију да предметне парцеле даје у својину ВВ баби туженог, сматра пуноважним уговором о поклону закљученим 01.12.1986. године, имајући у виду да су у поступку комасације учесници могли да врше споразумне замене, поклоне, деобе имовине на основу потписаних изјава на записнику Комисије, да је тако датом и потписаном изјавом тужени као поклодавац пренео право својине у одређеном уделу на своју бабу, да је уговор о поклону реализован, на поклоњеним уделима пок. ВВ стекла право својине и истим је располагала уговором о доживотном издржавању у корист тужиле, а чија је пуноважност расправљена у парници у којој је одлучено о захтеву за утврђење ништавости и раскид наведеног уговора о доживотном издржавању.

Приликом доношења одлуке, овај суд је ценио остале ревизијске наводе, али је закључио да исти нису од утицаја на другачију одлуку, јер је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Правилно је другостепени суд одлучио и о трошковима поступка на основу одредби чланова 150, 153. став 1. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је, применом члана 414. става 1. ЗПП, одлучио као у првом ставу изреке.

На основу одредби чланова 165. став 1. и 154. ЗПП, одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова поступка по ревизији, пошто тужени није постигао успех у овом поступку, а наводи одговора на ревизију нису били потребни за доношење одлуке.

**Председник већа – судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић